

# LIETUVA

**Nr. 39.**

CHICAGO, ILL., SUBATA, 28 Rugsejo, (SEPTEMBER) 1895 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas III.

—o—  
ISZ  
Lietu wiszku Kolion Arkanso.

## Isz Shenandoah, Pa.

**Isz Elizabeth Port, N. J.**

Parapijos KOMITETAS.

**In kalijima už neprisipažinima prie giminytos**

Isz Boston, Mass.

**Nanias kunigas**

## Naujas kunigas.

Isz Scranton. Pa.

**Del Amerikos smerty ga-  
wo.**

**Del Amerikos smerty ga-  
wo.**

**Penaikinimas "blacklist-  
to."**

Penaikinimas "blacklist-  
to."

**Budawos darbinykiszka  
Palociu.**

Delegatas Lloyd sake, jog komitetas turi keleta planu, wienas isz kuriu yra nabadawotie darbi

Delegatas Lloyd sake, jog komitetas turi keleta planu, wienas isz kuriu yra pabudawotie darbi

## Kas nori ženitis?

## Kas nori ženitis?

**GROMATNYCZIA.**

Ponui Giltiniai:—Gawome pe  
welai,—patilps kitame numeryje

# ISTORIJA Suwienytu Walsstiju AMERIKOS.

(Tasa.)

MASACHUSETTS turojo du John Adams ir John Quincy Adams.

NEW YORK turejo du, — Van Buren ir Fillmore.

PENNSYLVANIA turejo wiena, — Buchanan.

NEW HAMPSHIRE wiena Pierce.

OHIO wiena Harrison.

TENNESSE du, — Jackson ir Polk.

LOUISIANA wiena, — Taylor.

ILLINOIS wiena, — Lincoln.

2 Isz tu szezolioka Prezidentu septini buvo iszlauos Walsstiju ir dewyni isz Pawergtu Walsstiju.

3. Prezidentai kurie iszbuwo ant uredo po du laiku buvo Washington, Jefferson Madison, Monroe, ir Jackson, Prezidentai, kurie numire laike uredo buvo Harrison ir Taylor. Wice Prezidentai kurie uzeme uredas mirusiu Prezidentu buvo Tyler ir Fillmore.

## Politikiszka nuomone per rinkimus.

WASHINGTON aprinktas per VISAS PARTIJAS.

JOHN ADAMS aprinktas per FEDERALISTUS.

JEFFERSON, aprinktas per REPUBLIKONUS. (tai yra senas supratimas ape Republikonus ziurek.... 169 puslapy.

MADISON, aprinktas per REPUBLIKONUS.

MONROE, be dideles intekmes partiju.

JOHN Q. ADAMS, aprinktas per FEDERALISTUS.

JACKSON, aprinktas per DEMOKRATUS.

VAN BUREN, aprinktas per DEMOKRATUS.

HARRISON, aprinktas per WHIG'US.

TYLER stojo prezidentu per myrty Harrison'o.

POLK, aprinktas per DEMOKRATUS.

TAYLOR aprinktas per WHIG'US.

FILLMORE, stojo prezidentu per myrty Taylor'o.

PIERCE aprinktas per DEMOKRATUS.

BUCHANAN, aprinktas per DEMOKRATUS.

LINCOLN, aprinktas per REPUBLIKONUS.

## II. Walsstijos Mississippi Lomos.

### I. Udejimas Sziarwakarinu Walsstiju.

Trylika originaliszku walsstiju, guli wisos iszlai wienokio dyrzo teritorijos ant kranto Atlantiko. Pabaigoje Revoliucijoniszkos Kares, platus krasztas atokiai no Alleghenies kalnu, puiki tasa Mississippi Lomos, kuri pirmiau buvo retai apgywenta per Francuzus, stojosi dalia Suwienitu Walsstiju.

Ateiwiai isz senu walsstiju netrukia pradejo eitie skersai Allegheniy in waisingas erdmias wakaru. Su padaugejimu zmonijcs ta aprube tapo padalinta in walsstias, kurios wiena po kita potam buvo prijungtos prie unijos.

Pirma prijungta walsstija buvo Kentuky, 1792 m.; anta — Tennessee, 1796 m.; 3. Ohio, 1802; 4. Louisiana, 1812; 5. Indiana, 1816; 6. Mississippi, 1817; 7. Illinois, 1818; 8. Alabama, 1818; 9. Missouri, 1821; 10. Arkansas, 1836; 11. Michigan, 1837; 12. Florida, 1845; 13. Texas, 1845; 14. Iowa, 1846; 15. Wisconsin, 1848; 16. Minnesota, 1858; 17. Kansas 1861; ir 18. Nebraska, 1867 metuose.

Szita asztuoniolika walsstiju guli wisos didzioje erdmeje Mississippi Lomos. Szita didele grupa apima dideni skaitlia zmonijos ir apdengia didesnia daly teritorijos Suw. Walsstiju. Istorija ape udejima ir augima szitu walsstiju yra labai zingeidi ir swarbi del Amerikonu.

Pirmiau mes paimsime istorija Sziarwakarinu Walsstiju, tai yra, walsstiju in sziauria no Ohio upes; otos yra: 1. Ohio; 2. Indiana; 3. Illinois; 4. Michigan; 5. Iowa; 6. Wisconsin; 7. Minnesota. Prie ju gali butie prideta 8. Kansas, ir 9. Nebraska.

Jau buvo matyta, jog wisa loma Mississippi buvo apwaldyta per Francuzus laike septinioliko amziaus. Marquette, Joliet, La Salle ir kiti isztyrejai no Didziuju Ezeru, pagal upemis Ohio, Wabash, ir Illinois iki Mississippi. Wisas krasztas apdengto wada "Louisiana". Francuziskos twirtynes, prekibiniai miesteliai ir misionizskos stotes greit pazymejo rybos keliawimu no St. Lawrence iki New Orleans.

Aplink tuos prekybinius miestelius ir misionizskas stotias dauginosi apsigywenimai. 1682 m. Jezuitu missija tapo insteigta Kankaskie, ant Mississippi (dabartineje walssteje Illinois). 1712 m. stojosi geru kaimu ir buvo laikoma uz Francuzu sostapyle "Illinois krasztu". 1700 m. francuziskas apsigywenimas prasidejo Detroit'e. Ape 1750 metus kariszka wieteje buvo padaryta Vincennes'e ant Wabash upes (dabartineje walssteje Indiana). Cze teipgi naujokine augo Peoria, Illinois, yra kitas senowizskas Francuzu apsigywenimas.

Francuziskzi gywentojai buvo gywi nekalti zmones. Ant krasztu lygumos arba palei kokius pakajungus upelius, iszdygo ju kaimai in ilgas siauras gatwas (ulicijas), su szejminizskomis buweminis teip surisztomis, kad linksmi ir draugingi kaimieciai galejo westie sawo apszias kalbas kiekwie nas prie sawo loenu duriu arba balkono". Wyrat buwo daugiausei medziotojais, gauditojais su spans-tais, ir laiwinykai, arba kaip jie buvo wadinami, keliaunikai.

Sandara Paryziaus, kuri uzbaige Francuzu ir Indijonu karia, 1763 metuose, padawe Anglijai wisa francuziszka teritorija terp Alleghenies kalnu ir Mississippi, atemus salia ir miesta New Orleans. (Ziurek.... pusl. (Pabaigoje Fr. Kares).

Pagal sandara pakajaus, kuri uzbaige rewoliucijoniszka karia 1783 metuose, perejo szita plati

erdme prie Suw. Walsstiju. 1803 metuose Suwienitu Walsstiju randas ingawo per pirkinia no Francijos erdmia in wakarus no Mississippi iki Rocky kalnu. Uzta Francija gawo penkiolika milijonu dolieriu.

Keleta isz tu originaliszku trylikos Walsstijos (Massachusetts, Connecticut, New York ir Virgijnijos) sawinosi didelius dirzus wakarinio krasztu. Jie remesi ant to, kad ju seni Charteriai apraszke kolonizskus pawelyjimius arba downas, tescuziasias "no Atlantiko iki Ramiuju juria."

1786 metuose Iwairios walsstijos pamete sawo sawinimas, atduodami wiriausei waldziai sawo wakarinias teritorijas. Kongressas 1787 m. suorganizawo apribia, in sziauria no Ohio, in teritorija, kuria pramine Sziarwakarinia Teritorija (North West Territory). Tame instate, kuris organizawo szita Teritorija, reiszka, jog werguwe negali butie pawaliaia joje. Tokiu budu buvo teip, kada ywairios walsstijos in sziauria no Ohio ir in Rytus no Mississippi buvo pridetos prie Unijos. jos prasidejo kaipu liuosos Walsstijos.

Tas instatatas teipgi reiszke, kad zinomas skaitlius busencziu walsstiju, no keturiu iki penkiu, gales butie padarytos isz tos Teritorijos ir prijungtos prie Unijos, kada jos tures zmonijos 60.000 kiek-wiena.

### I.—Ohio.

Pirma walsstija, iszkirta isz Sziarwakarines Teritorijos buvo Ohio, prijungta 1802 metuose. Jigawo sawo warda no Ohio upes, kuri Indijonu kalboje reiszka "upe krauju".

Ohio buvo pirma apgywedinta per kompanija Naujos Anglijos Pionieriu. Tas burys susidejo isz ketures-desimts septiniu upatu, kurie po genorolu Ruffus Putnam keliawo no Massachusetts iki Pittsburgo 1787 m. Arti Pittsburgo jie pabudawo laiwia, kury, del paminejimo garsau: szipo sawo Pelgrimu pirmtewiu, pramine "Mayflower".

2. d. Balandzio 1788 m., szipas buvo inleistas in wandeny in buris Pionieriu nuplauke zemyn upemis Monongahela ir Ohio. Po penkiu dienu plaukimo, jie iszlipo ant zemes, kur Muskingum iszsiliejo in Ohio. Ten prieszais Fort Harman, jie iszsirinko wieta del apsigywenimo ir pradejo budawotie ranstinias stubas. Jie pramine sawo kaimia Mar-etta wardan nelaimingos Francijos karaliewes Marie Antoinette.

Liepos menesyje 1788 metu kolonija tapo sudrutinta per kita kompanija isz Massachusetts. Jie iszbuwo dewynes nedelias kelioneje, keliawo zemia su wezimais ir giwuliais in Wheeling, o isz cze leidosi zemyn upia laiwuose iki apsigywenimu ant Muskingum.

Kongressas buvo paskyrias Generola St. Clair gubernatorium "Sziarwakarines Teritorijos". Po juom liko insteigtas teritorizskas randas.

Ankstywi gywentojai Ohio's buvo intelligentus, drusus, mitrus, ir morališkai Nauji Anglieciai. Washingtona labai apeme ta pirma emigracija in Didzius Wakarus ir pasake ape ta kolonija teip: "Jokia kolonija Amerike niekad ne apsigedo po tokiomis pritinkanciomis intekmėmis, kaip ta, kuri ka tik prasidejo palei Muskingum. Asz pazystu daug kolonistu ypatizskai ir niekad ne buvo zmoniu geriau apsirokuojancziu del pakelimo gero-wes, kaip szita draugyste".

Tas apsigywenimas, kuris potam iszaugo in "Karaliska Miestu" (Queen City) Cincinnati's, tapo uzdetas sekanty meta (1789). Sausio menesyje keli pionieriai nuplauke ir iszlipo ant teip wadinamo "linksmio aukšto kranto Ohio's", kur jie pradejo kaima, kury pramine Losantville, kuris wardas netrukus liko permainytas ant Cincinnati.

Szitame laike miszkai ir laukai Ohio's buvo apsiesti Indijonais. Terp ju buvo Shawanese, Miamies, Wyandots ir daug kitu atskala. Jie buvo labai prieszingi ir inkury baltiemsiems, kurie pradejo uziminetie ju medziokles zemias.

1790 metuose tie priezingsumai apsiereiske kowose. Keletas susireminu inwyko, kuriuose Indijonai turejo pasekima. Gubernatorius St. Clair, galwa kariumenes atliko wiena kowa Lapkriti-je 1791 m. Jis buvo sumusztas ir nustojo daugiau asztuonis szimtus uznuoztu ir suzeistu. Potam Generalas Anthony Wayne buvo pastatytas in komanda kariawos ir pamuszę Indijonus. Kare tesse lig 1795 m., kada generalas Wayne padare sandara pakajaus, kuris ant wisados palaidoja Kiriwely Ohio'jo.

Augimas zmonijos Sziarwakarinie Teritorijoje buvo labai staugus. 1800 metuose ji turejo penkes desimtis penkis tukstanczius gywentuju. Apsigywenusieje buvo isz Naujos Anglijos, isz Widuriniu Walsstiju ir isz Wirginijos.

Didelis skaitlius ejo isz Connecticut in teip wadinama "Connecticut Reserve", arba "Western Reserve", daly Connecticutu charterio pawaldystes, kuria ta walsstija pasilake, kada ji atwede kongressui wakarinias zemias. Didele dalis szitos "Reserve" buvo parduota Connecticuto kompanijai, 1795 m. Moses Cleveland buvo zemmiuriu ir wardan ju tapo praminas wiriausis miestas "Reserve". Cleveland buvo pradetas 1796 metuose. 1796 met. miestas Cincinnati turejo daugiau per szimta runstinu stubu ir ape szezis szimtus zmonijos.

1800 metuose Sziarwakarinie Teritorija liko padalita. Wakarine dalis gawo warda "Indiana Teritorijos".

1802 m. rytine dalis Sziarwakarines Teritorijos turejo gana (60.000) zmonijos, idant pridetie prie unijos, kaipu Walsstija. Tameta ji pristojie prie unijos, po wardu Walsstijos Ohio.

1811 m. pirmas garliawis, koks kada plaukinejo ant Wakarinu wandenu, buvo nuleistas in wandeny Pittsburg'e. Tas laiwas buvo primintas "The New Orleans".

1825 m. Ohio's karaktoriszka Walsstijines mokslaines sistema liko priimta.

(Toliaus bus.)

## Zinios wisokios.

† Washington, Ind. uzdare wisas mokslaines isz priezasties atsiradimo ten koleros.

† Washington D. C.—Prezidentas paskyre John Baker, isz Minn., sekretorium pasiuntinytos Managua'oje (Nicaragua) Jis yra sunus Ministro Bakerio.

† 19, 20 ir 21 Rugsejo nekuriose wietose Mich. szteite buvo baisus szturmaj. Wietoms medzius iszwarte su szaknimis, namus suarde ir keleta zmogystu uzmusze.

† Darmstadt, 20 Rugs. — Cze numire sena kunigaikstiene, naszle ir motina mirusiu kunigaikszcio Bulgarijos Alexandro, o teipgi motina kunigaikszcio Henrikio, zento karaliewes Wiktorijos.

† Rytineje dalyje Siberijos wanduo padare daug iszkaos, labai tankei ir labai dikcziai lietus lijo. Wisur wanduo dikcziai pasikele, daug namu suarde ir po daug wietu rytines Siberijos gelezinkelio suarde.

† Japonijoje, Kinuose ir Maskolijoje kolera labai zudo zmonis. Danesza, kad per pereitus tris menesius Japonijoje mire isz kolerosape 15.000. Kinuose ape 30.000, Maskolijoje wienoje tiktai Podoliaus redyboje ape 10.000.

† Kaip matom isz krajawiszku laikraszcziu, paminklas del buwusio Wilniuje jenorol-gubernatoriaus Murawjowo (koriko ir baltusis kankitinis Lietuwu), bus pastatytas priesz palocius jeneral gubernatoriaus szale baiznyczios bonifratu.

† Massilono anglakasiai rengia delegatus del district-konwencijos. Isz wadowu puses gir-detie, jog jie reikalas 60 centu no 1 d. Spalio, kaipu ju buvo nusprenta, pagal Pittsbargo derybomis, bet ne 50c. kaip darbdawiai jiems mislina moketie.

† Quincy, Ill., 24 d. Rugs. — 18 metu mergeite Nellie Smith isz m. Columbia, uz 11 myliu in rytus no Quincy, mire isz priezasties inkandimoro. Wisupirmu sutino ja kojoms, uzsigadino kraujus, atsirado traukimai ir neziurint in skubia pagalba daktaru, nelaiminga mire.

† Ant rubezias Lublinskos gubernijos Lenkijoje, atsirado labai daug wilku, kurie walkiojasi gaujoms ir gaudina kaimiecius. Tie swecziai yra isz anapus Bugo (gub. Wolynska), kur miszkuose, prigulincziuose dwaru Bystraki, da'o daug bleles, smaugdami raguotus galwijus ir arklus. Wiename dware wilkai uzpojwe arkly uz sienu budawoniu.

† 30 Rugsejo Pittstone Pa. bus antras lietuwiszkas teatras "Czinaunikas Baldegurinas ir jo draugai" Yra tai wiena isz puikiausiu teatraliszku weikalu. Italpa komedijos yra labai uzimanti, nes yra parasyta ant pamatu tikru faktu isz giwenimo nekuriu musu kraugeriu Lietuwoje, o teippat isz giwenimo apgawiku zydu, kwadilintoju bediewiu ir kitu panaszju.

† Kansas City, Mo., 23 d. Rugs. — Isz Salino danesza per depeszta, jog ten trukis su darbinikais Missouri Pacific gelezinkelio, dwi milios in rytus no Gipsom City, uzpuole ant jau czio, kuris gulejo ant weziu ir del tos priezasties iszsiskuso isz weziu. Konduktorius lokomotywo H. C. Ferguson, liko uzmusztas ant wietos, o peckzuris Chas Hort sunkei suzeistas.

† Pirmose dienose szio menesio sudege katalikiszka baiznyczia miestelyje Gelwany Wilnaus red. Trakiu pawieto. Baiznyczia buvo jau labai sena ir labai guodjama no aplinkiniu gywentuju. Ugnis prasidejo ant wiszku baiz-

nyczios, o buvo didelis wejas, todel neperejo nei puses adynos ir baiznyczios nebuwo. Nieko nesupejo isznesztie. Kas uzdege da neziuno.

† South Bend, Ind. 23 d. Rugs. — „Klubas Balandziu Gromatnesziu" paleido in lenktynia 47 balandzius ant 7 ad. ryto isz miestelio Vincennes in Mishawaka, 215 myliu attogumo. Pauksztis Peter Tollen'o, kuris iszgrajino praisa, pribuwo in Mishawaka ant 10 ad. 57 min., lekdamas po 1596 yardus in minuta. Per dwylika minucziu po pirmojo, wisi paukszcziai buwo wietoje.

† Seklyczioje apielinkinio sudo mieste Petrokawe (Lenkijoje), 31 d. pereito menesio, kaip danesza wietinis laikrasztis "Tydzień", kokia Anna Trawinska, prasudita uz wogima, mete akmeny ant sanario sudzios, Szeszakowo ir pataikie jam in ranka. Jau priesz kelis metas Trawinska buwo metusi ant Szeszakowo szmotely sausos duonos. Uz toky pasieligima Trawinska bus sudyta da syky.

† San Diego, Cal. 23 d. Rugs. — Garliawis "Mexiko" isz San Francisco turejo tarpe sawo pasazyriu jauna pora, kurie liko apzenti per kapitona ant mariu, pawaziawus no krasztu. Jaunikis buwo George S. Matzmura, Joponas, kuris buwo Amerike konsuli. Jaunoji yra balta moteriszke. Jiedu abu sedo in laiwia mieste Redonda ir kaip laiwais iszejo in marias, kapitonas dawe jiems szliuba.

## Czekai o mes.

Czeku sostapyle dabar nepaprastas judejimas. Kasdien tukstancziu zmoniu traukia isz wisu pusiu Czekijos, Morawijos ir Slovakijos in Praga ant enografizskos parodos, kuria no walandos atidarymo (15 Geguzes) iki 11 Rugpjucio jau buwo atlankia milijonas su wierzum upatu. Ywairios draugystes ir korporacijos bewiek kasdien waikszejoja su procesijomis, dabina da daugiau, jau ir be to puikia paroda ir masina ant jos sweczius isz wiso swieto. Praga wirtie werda no zmoniu, kaip skruzdelyne.

Ir nera nieko stebetino. Szita paroda yra tai weikalas wisos Czeku tautos, yra tai waisius triusio triju metu. Per tris paskutinius metas Czekai triuse, rinkdami medega tai parodai, inrengdami 200 su wierzum wietiniu, prowincijalizsku parodu—o isz tu iszrinkia, kas buwo brangiausia ir sawotizskiausia, suweze in Praga.

Ape nauda tokios parodos nera ka rasytie: patys Czekai prisipaizysta, kad noredami paskiau inrengt dideli enografizska muzēju, insteigt etnografizska slawiszka draugystia, o sykiu apdirbt ir iszleist dideli weikala ape Czeku tauta, inrengta ta paroda, idant susipaizintu su sawo tauta, ir isz to isztrauktu dorizskas ir medegizskas naudas del wisos tautos.

Pragos paroda ne yra surinkimu negywu daiktu, kaip wisos buwusios ikiziol parodos, bet prieszingai, yra tikrai gywa, nes netiktai rasi ant jos czekizskas gryczias, naminias padargas, waisius naminies pramones ir wiska, kas turi susirizima su zmoniu gywenimu, bet da iszwysi cze gywus gywentojus tu grycziu, dirbančius ir apsieinanczius, teip kaip tai jie daro pas sawia namie.

Apraszyt su wisais iszgaliais ta didy wekala stacziai negulima. Kiek cze yra skyriu, sekiju, kiek isztatyta daiktu, modeliui, kiek ywairumu?

Labai akwywos yra parodos atskiru Czeku powinciju: matome cze zemlapius ir waizdus czekizsku miestu ir sodziu, idant kiek-wienas galetu turet supratima ape geografizskas sanlygas tos wietos; iszdetos yra wisomonoografijos ir spaudinti arba ra-

sztyti weikalai ape ta wieta, iszrodymai ypatingumo tarmes, seni paminklai, daiktai, apszwieczianti sziu laiku sodieczio gywenima, modeliai ukiszku padargu, bandedymai naminies pramones. Isztisa parodos skyriu uzima drapanos, siuwiniai, meginiai, daryti sodiecziu. Cze teippat wazdziai yra perstatyti paprocziar ir ywairios senowizskos apeigos Czeku liawdies. Toliau randame cze, ka zmones skaito, t. y. knygas religiszko turinio, apysakas ir pamokinanczius skaitymus no seniausiu laiku; yra cze terp kitu numyletos pusakos ape Genawaitia ape Magelona, ape syptinias galwoczias, ape Grizelda. Randame cze kalendorius, ukiszkas knygeles, sapninykus. Toliau perstatyta yra, ka zmones raszo ir teploja: turime szicze perraszymus maldu, dainu paweidzius paiznius ir teipiorystes sodieczfu Surinktos yra teippat sodiecziu dainos, ju gaidos, szokiai, padawimai ir tt. Apart to isz parodos galima iszsinesztie aiszku supratima ape zmoniu uzsiemimus, ape ukinikystia, auginima galwiju darzinikystia, sodinikystia, medzioklia ir tt. Zodziu, paroda duoda waizda gywenimo ir padejimo netiktai sodiecziu, bet ir wisos Czeku tautos.

Neuzmirszta yra ir Czeku istorija. Garsiems ir uzsitarnawusiems tautiecziams paskirti yra kambariai, kurie yra padaryti ant paweidzo tu, kuriuose jie gyweno ir triuse: yra kambariai Jungmano, Pulackio, Purkynio, Czela-kowskio, Friczo, Tylos ir k. Yra cze teip pat teatraliszka paroda, paroda Czeku muzikos, architekturos ir inzinierijos ir daug kitu dalyku.

Toky tai wekala atliko Czekai po penkes desimt metiniu tautiszko judejimo. O mes? Nesmagu darosi, atsiminus musu neranguma. Musu tauta tyrineja daugiau swetintaucziu, Wokiecziai, Lenkai ir Rusai, kaip mes patys. Tiesu, nekarta buwo szaukama laikraszcziuose prie darbo iszpazinimo Lietuwu protizsko, dorizsko ir medegizsko padejimo, bet szauksmas praskambejo ant tuszcio. Iszrodo teip, lyg lauktumime didwyrio kurs wienas atliktu uz mus wisa darbą.

Czekai neiszdawe isz sawo tarpo nei wieno garsaus kompozitoriaus (kas labai ypatinga, nes Czekai yra labai muzikaliszki), poeto, rasztinyko, politiko,—zodziu nei wieno wyro, kurs butu pagarsejas uz ribu sawo tewynes o wienok, dirbdami kruwoje, eidami ranka in ranka, triusdami kiek kas gali, instenge isztumt isz tarpo sawes Wokieczius, pasikelt protizskai ir medegizskai ir pastatyt sawia teip augsztai, kad dabar ziuri ant ju su guodone netiktai Austrijos. gywentojai, bet ir wisa Europa. Pas mus gi nera wienybes, nera pasiszwentiminimo, nera noro dirbimo del wisuomenes. O koke isz to pasekme?—Ta, kad mes per dwylika metu platesnio tautiszko judejimo nieko da, nepadareme, nepasiekeme net to, kad ape musu judejima patirtu civilizuwotas swietas.

Priesz pora metu uzsimetge pas mus "L. Iwinko draugyste", su placziu programu: supaziainimo swetintaucziu su Lietuwa ir rinkimo etnografizsku ziniu ape musu tauta—bet jos uzmany-mas nerado atsiliepimo terp tautiecziu. Minetina, kad ant 4.000 iszbarstyto terp zmoniu atiszaukimu su klausymais, ne atejo nei wienas—aiszkiai: nei wienas—alsakymas. Geda.

Szmetet Karaliaucziuje buwo provincijalizska paroda, ant kurios buwo zadeja ir pora Lietuwu pribut su lietuwiszkomis iszdirbiniais, bet nezinia, ar pribalke zody, nes niekur laikraszcziuose ape juos nera paminita.

Argi ne metas musu susiprast ir pradet sekt nors Czekus ju darbuose?

P. W....ys

